Արևելյան Էջիարար

Մանգուամի Լիքեար հաքիատա 6 եանի սէնէտէ 500 նիւսխէ վերիլիպ, սէնէվի գըյմէթի, Իսթանպոլ իչին 200 ղրշ. վէ ալթը այլըզը 100 ղրշ. վէ թաշրայար իչին քսանա փարասը տախի իչինէ օլարագ սէնէվի գըյմէթի 2 ատէտ վէ ալթը այլըզը տախի 1 ատէտ Օսմանլը լիրասը օլաճագ տրը։
Վէ պիր նիւսխէսի 30 փարաեա սատըլաճագ տրը։

ՄԻԱՆԱՏԻ

Իկանաթրն պէհէր սաթրը իչին, պիրինճի տէֆատա 3, իքինճի տէֆատա 2, էվ իւչիւնճիւ էվ սայիր տէֆթարատա 1էր ղրշ. ալընաճագ տրը։
Մէքթուպ էվ սայիրէ, Պէյ-օղլունտա սողրաբեօլատա 467 նիւմէրօլու խանէտէ ԼԵՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ թագխանէսինտէ, Կարապետ Յ. Փանոսեան իսմինէ կէլտերիլէճէք տիր։

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՈԼԻԹԻԳԸՅԻ ԵՎ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԻԼՉԻՆՃԻՒ ԱՒՆԷ 1284 ՉԻԼԴԱՏԷ 27 — 1868 ՄԱՐՏ 9 ՇԻՒԹԱ ԻՐԹՕՒԻ — ԱԼԱԳԵԱՆԴԱ ՄԱՐՏ 21 — ՆԻՒՄԷՐՕ 614

ՀԱՎԱՏԻՄԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՆԷ

ՇԱՐԳ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

«Մէմալէքի մահրուսէյի Շահանէնին Բում իլի գրեթասընդէ հարը հարբրնը մէյտանէ գօեսարագ, Շարգ մէսէլէսինէ, գանն իսէրսէն քի նէթիճէսինտէ մի ճէրրէա սիւնեաեր սարատաճագ պէօյիք Ֆէլսէֆէթլէր զուհուրինի մուճիպ օլաճագ տէրէճէտ պուլունթլար իչինտէ գարը տրը կիպի պիր սուրէթ վէրէրէք, տայիմի էվգաթ եայդարա գօրարանդարդան սրբասընա կէչմէք խոթէմէտէն պաշգա, մուզայիրի օլարագ, պիզ օյ էֆքեար ու գիւյլիւ մոէյիզ քի, պու մէսէլէնին թէքմիլի, բահաթ գիհն իլէ վէ պիրա հիսոտէթ ու գարագ թէֆթիշ վէ մի թարէա թահթընա այնարգասա, օյ թէ հիքէ տէնիլէն չէյին, միլէթլէր պէյնինտէ պէօյիւք կիճիւքլիր հուսուլինի մուճիպ օլաճագ պիր մասա օրմանլըգ, իլրա տախ հալ ու հէյեթէթ պուլունան բօլնթիգաճա պիր մէսէլ օրտուգու անպաշբրաճագը տէրքեար տրը։ Էվքօրասա, Շարգտա քէսպի ազամէթ իթմէք սէվասընա տօլաշմասը շիւպհէ օրունան պիր պէօյիւք տէվլէթ պուլունտուգուն պիզ տախի պիրլերիզ, վէ հոմթթա անրն պու արգու վէ նիհէթինէ պիր ապա գարշը կէլին, միշ իսէ տէ, պիր պէօյիւք վուրուշ իլէ տախի քեամիլէն մահվ ու նապէսթա օլմասընա մուվաֆֆաղ օլունամամըշ տրը։

Շարգ իչէրինի քէնտի պէնիլէրինտէ թէսմիեէ իթմէք իչին, տէվլէթի Ալիեէ իլէ Բուսիա տէվլէթինէ պրոպոզիցիոն օլասա իսի, շնմաիեէ գասարը իչէր, Էվքօրասա պէօյիւք թէպէտախ իսի միշահէտ օրունամասընա տէպէպիեէթ վէրմէք, վէ Ալսա անասխոթարարդանն Բուսիա էլինէ թէսլիմ օլունմագը իլէ անրն Ֆէվզէյասէ պէօյիւմէսի նէթիճէսինի մուճիպ օլաճագ պիր հալ ու հէյեթէթ քէսպ իթմիշ օլաճագլարը շիւպհէսիզ իսի։ Պունու սիմիմիզէ հիչ պիր վէճհ իլէ Բուսիաեր եասասա Բուսիայլարը այրըլմաճագ էֆքեարընասա տէմիրեզ։ Հէր պիր էհալի քէնտի հիքիմէթինին ասլը հիքիմէթէր իլէ օրան իսնասիէթինէ, քէնտիսինէ մահսուս օրան պիր վազիֆէրէվէրլիք մէվգիսընասան նազար իսէր։ պունուն իլէ պիրլիքտէ, ասլըրլարընն տախի քէնտի էֆքեար վէ սուլյուլարընա հէմէֆքեար օրմանէրի պէքլէնիլմէզ։ Ֆրանսըզլարն Մարօք վէ Թունուս էեասընա, վէ Ինգիլիզլէրին տախի Զին վէ Մըսրը մէմալէքինտէ քէնտի թէէսիրլէրինի արթըրմագ սէվասընա պուլունուգլարը նէ գասար թապիլի պիր արզու իսէ, Բուսիալարն տախի Թուրքիասա բօլնթիգաճա գիհատտէ իթմէք սէվասը օլ գասար թապիլի պիր արգու տուր։ Վագտա չունու միթասա իսէպիսիրիզ քի, Բուսիանն պէհան իթմիկ սէպէպլէր հագգը տէմիլ տիրլեր, լաքին հէր նասրլ օլսա տասխի, պիր թարզ էֆքեար մէսէլէսի տիր։

Բուսիալըլարն պու մէսէլէտէ քէնտիրէ մահսուս օրան պիր էֆքեարը վար տրը, վէ վագտա պիզիմ տախի անդէրին էֆքեարընասա տոփմանմագլըգա հիչ պիր վէճհ իլէ մէճբուրիէթիմիզ եօք իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ անդէրին, քէնտիրէ մահսուս օրան էֆքեարլարընը այրըլմագ տախի ճայիզ տէյիլ տիր։ Նասրլ քի Ֆրանսըզ դավէթարարընն պէլիքի քէնտի իչէրինէ եարար պիր պաշգա միւնասիպ մատտէ պուլունմամըշդընասան, պու մէսէլէ իւզէրինէ պու գասար եայդարա իթմէրլերի տախի քէգալք եէրի եօք պիր մատտէ տիր։ Էկէրչի Ֆրանսըզլար Ֆիլվադը պու պագտէ պիր քէտէր կէօրմիւշ օլասաք իսի, իթմէքլերի շամանթարարընասա պիր ճիհէթլէ հագգլարը օրմուշ օլասիլիր իսի, լաքին Բուսիանն դուլասընարը թէէտասպիրտէն, իչերուտէ քէնտիլերտէն հիչ պիրիսինին պիր սուրէթտէ քէտէրլենմէսի կէօրիւ բէհիկինտէն, դավէթարարն պու գասար իսթիրահ բարարամասընա չբգրշմասը տախի եալընզ հավայը տէօյմէք կիպի պոշ պիր շեյ տիր տէնիլտէ սեգա տրը։

Սատէճէ սահիհլիք շու տուր քի, — էվ պու սահիհլիք տախի պագը գալարղճա, Էվքօրանրն տասլիշ էվ իսթիբահանթրնա պէօյիք պիր էմնիեէթ տիր — Էվքօրանրն իւշ մուազամ տէվլէթլերի, մէմալէքի Օսմանլիէնին թէմամիեէթի իւզէրինէ օլաճագ հիւճճէթլերի մէն իթմէք իւզէ մասդէնլէրինտէ իթթիֆաղ իթմիշլէր տիր։ Բուսիա տէվլէթի վէք ալա պիլեր քի, Իսթանպոլ իւզէրինէ հիւճճ իթմէք իչին պիր թէճրիպէ իթմէքլիեէ չբգրշնա, անինտէ Էվքօրա տէվլէթլերինի սիրահանարբրպ, քէնտիյէ գարշը չբգարաճագ տրը։ Պինանէն ալեյհ, Պուլղարիսթան, Սրբպ, Բուսմանիա վէ Գարատաղ Լեարթընասա Բուսիանրն իճրա իթմէքտէ օրուզու Ֆիլիթնէքիարլըգլարը իւզէրինէ տիւշունմէք իսթիրա իթմէզ։ Տիւման օրան եէրտէ ամէհշ օրմաղ կէրէք տիր, լաքին ալարղըմը քեռֆիֆեյի մալիմամէտա, գամթան պէօյէ պիր ամէհշ եամբի միւշահէտ իթմիշ օրմարղրմրգասան էօյէ եայդարարդը տախի, էհէմմիեէթ վերիպ տիյնէեէմէկ։

Մէմալէքի Օսմանլիէնին թէմամիեէթինի հրճիգ ու վեղտեէ իթմէք գարարը իսէ, Ինգիլիզ Ֆրանսըզ վէ Ավսթրիա տէվլէթլերի պիրլեշմիշ օրուզարընասան, թէվֆիգաթը պուլան Ֆիլիթնէքիարլըգլարը սահիհ տախի օրաբար, Բուսիա տէվլէթի իչին պիր Ֆայիտէյի մուճիպ օրաճագ։ Իմանի նասրլ քի աշքիեար կէօրիւրիւզ, պու մէսէլէ սատէ վէ գօրայ պիր մէսէլէ տիր, բօլնթիգաեէ տայիր օրլարագ պունուսան զիեատէ միւշքիլ պիր մէսէլէ մէյտանէ չբգար, եանի, Բում-իլիտէ տախիլի պիր իսթիկլալ գուհուրի իհթիմալի։ Պիզ կէրէք տիշարտան օրաճագ հիւճիւմլերի գարշը, վէ կէրէք քէնտի թէպասար օրան Թունուեեարարթը պէտիկլէրինէ գարշը տէվլէթի Ալիեէեի թէէմին իտէպիսիրիզ։ Մէմալէքի Շահանէնին էվքօրա գրեթասընա զուհուր իտէն վագտասարարդն թապիի կիսիշի քի, օյ կիսիշին տօգրուլմասընա չալըշմալը իսիք, քէնտի պաշարընա օրմագ սէվասընա պուլունան պիր գաչ պէյլասէն մատտա, տէվլէթի Ալիեէնին թահթը իտարէսինտէ պուլունան էեալեթա իյի պիր թարիգատ տէյիլ տիր։ Բումանիա, Սրբպ վէ Գարատաղ, դաթէն քէնտի պաշարընա հիւքիւմէթլէր օրմուշլար տրը, քէնտի հիւքիւմարընը պիզդաթ քէնտիլէր սէչէրլեր, ահանամէլէր ագա իսէրլէր, հէրպիրիսինին քէնտիսինէ մահսուս օրտու վէ միլլէթ մէճլիսլերի վար տրը։ Անդէրին պէյլերի եալընզ բէսմէն Պաստր-Ալիեին թէպայիեէթի թահթընտա պուլունուպ, տէվլէթէ սէնէվի ուֆաղ պիր վերկի վերիրլեր, վէ եէապէթլերի իսէ մէմալէքի Օսմանլիէնի թէշքիլ իսէն եէապթան ասլը լըրլար։ Լաքին պու ճիւմլէ իլէ Պաստր-Ալիեին եէապթը մէգքիւրէ իսարէսինտէ իյհագլըգը եօք տուր, վէ կէչէն սէնէ Սրբպիսթանտա էլինտէ պուլունան գալեարարը թէպիմ իթմէքտէն պէրու, մէգքիւր պէյլիքլէր իւզէրինտէ օրան հարպիեէճէ թէէսիրինի տախի դարպ իթմի։ Սրբպ քէնտի պիր միլեան էհալիսի իլէ, վէ Բումանիա տախի քէնտի սէօրթ միլեան ճէօմարթը իսէ զարթէն, կերէք սահիհլիքլէ, վէ կերէք Ֆիլիլէն, մէմալէքի Օսմանլիեէսէն այրըմըշ լար տրը։ Լաքին քէնտիլէրին միւսթագիլ իսարէ օրարագ այրըմասլէրինտէն էվվէլ, շու խուսուս տէր խարթը օրունմայը տրը քի, Բումանիա էեալէթլերի, շնմաիեէ մալիք օրաու գլարը սէբպէպսիեէթ իչին, տէվլէթի Ալիեէեէ վէ անրն համիլէրի պուլունան տէվլէթլերին բուլի ալը կէօրթէրմիշ օրմասընա պօրճու տուրլար, վէ պունլարրն միւթթէֆիգղէն քէֆայէթ վէ հիմմեէսինէ նայիլ օրմուշլար տրը։ Պաստր Ալիեէ գարշը խանանէ չբգրշմալէրի մատտէսինէ կէլինմէքտէ, պու խուսուս իւզէրինէ տիւշունմէք ֆայդա պիր շեյ տիր, մատտէմ քի անդէրին գայրֆ օրտուլարը։ Լօմէր բարա հապրէթլէր։ Եէտինտէ պուլունան գուվվէտի տաքրիեէ վէ հարպիեէսինէ գարշը տաեանմասը միւգթէսիր տէյիլ տիրլեր, վէ Բուսիա տէվլէթինին ֆիլիլէն միւտահէլէ իթմէսի տախի, պու թարզ պիր վագթթի իչին տէյիլ տիր։ Հիչ շուբհէ իթմէք ճայիզ տէյիլ տիր քի, մէգքիւր թունա գրէրը պէյլիքլէրի, թէքմիլ իւմիդլերինի, Բուսիանն մուավէնէթ իտէճէկինէ տայիր օրան իթթիֆասարը իւզէրինէ գօյմուշլար տրը։ Պուգրէշին բէսմի զագէթասը «Բուսմանիանն թէքմիլէն պիրլեկի իչին, «քեռֆիֆեյի թագիդ օրունան միլլէթ, «լերի պիրլեշմիրպ եէնիտէն մէյտանէ «չբգարմագ նիհէթիյլէ, գըլըճընը սը«յրմըշ օրան Բուսիա տէվլէթի իլէ պիր«լիքտէ տավանմագա պօրճ ուեուզ» տէմիշ տիր։ Սայիր պիր զագէթա տախի, Պուլղարիսթան իսթիլայընասան պահս իտէրէք, 2000 նէֆէր գօրպալար Թունանէ հէրինի կէչմէեէ պէքլէրլեր, վէ Պալգան էհալիսինին նիհասը, «եէպեՖՖէրէ եէ-

ԴԷԼՐ տիր տէր։ Պէլկրատա գագէթասընն եագարը պահսարատախի էֆքեարը հարպիեէ իլէ մէէրուֆ տուր, էկէրչի պու թահրիրը իսթճի պահսարատ, մահէլլի հիւքիւմէթլերին մանլիմանթը իլէ նէյրուտ իրան օրունմագատա իսէ, իսթիրատա մէհարանանարրն կէօրիւ գօրգուպ ճէսարէթաէն տիւշմէլերի իչին, տիւէլի մուազամանն պու պագտէ թամամիւասխէլէ իսէճէք վագրթլերի տիր։ Պու կիւնքի կիւն Շարգ խրիսթիանլարընն մէնֆաաթը ճէպր թարիգի իլէ պուրթարրլմասընը, իլրա տիւէլի մուազամանն մէշվէրէթի իլէ վինճուտէ կէլէպիլիր։ . . . . . »

Մօրնինգ Հէրալտ։

— Մէգքիւր մէսէլէ հագգընտա Վիէննատա թագ օրունան Բրէնամ զագէթասա տախի շու սթիտէքի սուրէթտէ օգունմուշ տուր։

" Էկէրչի Բուսիա տէվլէթի պուկիւն դալգըպտա Շարգ իւզէրինէ հիւճմ իսէճէք օլուր իսէ, եալընզ գարանճաղը տէրքեար տրը։ Վէ պու տախի, պու կիւնքի ահվալը բօլիթիքիեէյտէ միւշահէտէ օրունան նշանէլերտէն, իքի քերրէ իքին տէօրթ իսէր կիպի աշքիեար սուրէթտէ անլաշըլագիր։

" Ղարպի տէվլէթլէր վէ Ավսթրիա տէվլէթի, մատէյնլէրինտէ դավի սուրէթտէ պիրլեշլերէք, Բուսիա տէվլէթինէն նիհէթլերինի գարշը չբգմագատա տրրլար։ Միւշարիլեյհիմ տէվլէթլէր Շարգտա զուհուրա կէլէճէք հէր նէվի հարաքեատթը թէքմիլ գուվվէթլերի իլէ մէքս իսուպ, էօնիւնիւ ալմագլըգտա գարար վերմիշլեր տիր։

Միւշարիլեյհիմ տէվլէթլերին պու գարարը տախի չունատան աշքիեար անլաշըլըր քի, Ֆրանսա վէ խուսուսի իլէ Ինգիլթերրա տէվլէթլերի Պուլղարիսթան իւզէրինի հիւճմ իթմէք իւզրէ Թունա ղէրբլարընտա իսթիքլալ պէօյիւքլերի թէշքիլի խուսուսունա գարշը պէօյիւք զայրէթ իլէ թահրիրէն ուղրաշըպ, պու թէշէպպիւսթը մէքս իթմիշլեր տիր։ Շարգտա սուլհուն պագը գալմասը կէրէք տիր։ Միւշարիլեյհիմ իչ տէվլէթլերին միւրասը իշթէ պու տուր։ Վէ Բուսիա տէվլէթի իսէ քէնտի բրանընն իճրասընա չալըշմագ իչին, Պէրլին շէհրինտէն պաշգա պիր եէրտէ չալըսմագ գաբու պուլմագ, եանի Բրուսիա տէվլէթինտէն մատտա քէնտինի մուավին պուլմագտա իւմիտ իտէմէզ։ Հալ պու քի միւթթէֆիգէյի Շեհալի Ամանեա բայրամասթընտա, Էվքօրա բօլիթիգասընա տասիր պիր գաչ մուհիմ մէսէլէլեր իչին սուլհուն պօզուլմասընը քիմսէ իսթէմէզ զերա պունուն նէթիճէսինտէ Ամանեատա տախի գարըշըգլըգլար վուգուպուլմագը տերք ու ֆէհմ օլունմուշ տուր։

" Բրուսիա տէվլէթինին էրպապը բո-

լեթիքստէ պուլունան գաթլարը, էօյլէ բաղթ կէլէ վէ թէհլիքէլի թէշէպպիւսաթա կիրիշմէքտէն խօշլանմաելիք, անճաղ սուլհ թարիգի վէ միւսլիհ թէտապիր իլէ Ա.լմանեա պիրլիկինին իճրասընը կէօզէթիրլիր, պէնտէն ալէյհ Ռուսիա տէվլէթի, Բրուսիա բոլիթիգասընդն պագասը իլէ Ա.լմանեա մէնֆաաթլարը մէվճուտ օլմուգճա, Բրուսիա տէվլէթինտէն, Շարգա տայիր օլան բոլիթիգասընդն իճրասը հաղգընտա, պիր մուավէնէթ պէքլէնէ մէզ, ֆագաթ Ռուսիա տէվլէթի պիր նիհէթլի պաշգալարը իւզերինէ հիւճմ իթմէյէրէք, սայըրլարընդն հիւճիւմինէ գարշը քէնտիեի մուճաֆալա իթմէք հալինէ կէլինտիքտէ, պու պապատէ Բրուսիա տէվլէթի թարաֆընտան քէնտիսէ եարարմ օլմասը մէմուլ օլունապիլիր։

— Լիոնտա թապ օլունան Բօյէ նամ զաղէթանդն իշարընա նէզարէն, շէհրի մէզգուրտէ կէրէք Սէնթ-Էթիէն վէ կէրէք տայիր ֆապրիգալարտա պիւյիւք պիր խահիշ իլէ սիլահ եարըլմագտա տըր։ Պու ֆապրիգալարտա 12,000 ամէլէ իշլէմէքտէ օլուպ, պէ հէր կիւն շասրօ տէնիէն թիւֆէնքտէն իմալ իթմէքտէ իմիշլէր։

— Եօրկի գրալը 1863 հոկտ. 30տա Ա.թինայա վասրլ օլուպ, քիւրսիսէնէ գուստ իթմէսինտէն պէրու, 16 տէֆա վիւքէլասը թէպատիլ օլտուգդու, վէ 30 քիշի տասի, պու գատար ազ պիր վագրթ զարֆընտա վիւքէլա սընըֆընա տասիլ օլմուշ օլմասը անլաշըլմըշ տըր։

ՀԱՊԵՇԻՍԹԱՆ

Հապէշիսթան իւզերինէ սէվգ օլունան օրտու հագգընտա, էվվէլինտէն միւշահէտ օլունմաեան կիւճլիքլէր գուհուրա կէլմէքտէ տիր։ Պու կիւճլիւքլէրտէն պիրիսի տասի, Խրիսթիան պիր միլլէթի, Միւսլիման պիր հիւքիւմէթ թէպայիյէթինէ իսրալ իթմէք թարիգինին հաղրըլմասը իհթիմալ տըր»։

Էկէր պու եէնի մահալլէթիէթ, եալընըզ Ինկիլթէրրա, Թէսսոր գրրալ, վէ Խրիսթի Մըսըր հաղրէթլէրինին մէնֆաաթինա տայիր պիր մէսէլէ օլմուշ օլսա իսի, հէր հալտ օ դատար ազրը պիր մատաէ սայրլամագ իսի, ֆագաթ կէրիսէ պիրտէ Ֆրանսա հիւքիւմէթի վար տըր։ Հիւքիւմէթի մէզքուրէ, հէր նէ գատար պու մատաէտէն պէղայա կիսի կէօրիւնմէքտէ իսի իսէտ, չիմտի մէզքուր խուսուսատա, էվվէլինտէն պէրու մատաի սուրէթտէ միւտախէլէ իթմէքտէ պուլունմուշ օլսուզու թէպէյյիւն իթմիշ տիր։

Պու իշէ Մըսրընդն միւտախէլէ իթմէսինի, Ֆրանսա հիւքիւմէթինին թարիգ իթմէսի իլէ, տէվլէթի միւշարիէյհանընդն քէնտինճէ պիր մագսատ մէմնի օլմասը չիւբհէսինէ գահիպ օլարագ, Ինկիլթէրրա զաղէթալէրի էնտիշէսէ սիւշար օլմուշլար տըր։ Պու պապատէ Իսմէթ Սնոբ զաղէթասընդն պիւյիւք չիւբհէսի չու տուրքի, Խրիսթի Մըսըր հաղրէթլէրի, զաթը հաղրէթի Շահանէսինդն սատէճ պիր միւսթէշարը սայլըտընը հատէ, պէօյլէ բոլիթիգաճա մուհիմ պիր մատատէտ, քէնտի պաշլնա Ինկիլթէրրայա գարշը հարէքէթէ ճէսարէթ իթմէքտէ տիր։

Զաթէն Խրիսթի Մըսըր հաղրէթլէրինին Հապէշիսթան կիսի զէնկին վէ սրհէթպախշ պիր տագի մէմալէք միւթէսարրիֆ օլմագ արզուսու թապի պիր շէյ տիր։ Ֆրանսանընդն տախի, Ինկիլթէրանընդն Հապէշ իւզերինէ օլան ապիմ թէտարիքանթընտան էնտիշէյէ գահիպ օլարագ, էլ ալթընտան Մըսըր հիւքիւմէթինի թահրիք իթմէսի գիտատ իհթիմալէն իսէ տէ, պաշլըճա տիշիւնճէ, Մըսըր հիւքիւմէթինին միւտախէլէսինտէն Ինկիլթէրրա հագգընտա զուհուր իսէճէք սայրը մուկիրը նէթիճէլէր իւզերինէ տիր։

Պու պապատէ Իսմէթ Սնոբ շէօյլէ եազար։

« Մըսրըլըլարընդն Հապէշ թօփրագընա ա-
« յագ պատրգլարը անտէ, մուհարէպէ պիր
« միւթէասիպ տին գավզասընա թահվիլ օ-
« լուր։ Վէ օլ վագթի պիզ Գուրանը չէրիճ
« իշին թէվրաատ չէրիճէ գարշը ճէնկ իթ-
« մէնէ մէճպուր օլաճաղըզ։ Իմտի էկէր տիր-
« լուսաթլըղընդն պիր տէյէրի վար իսէ, հէման
« Խրիսթի հաղրէթլէրինին պու հարաքէթինի
« տուրտուրթմալը տըր։ Խրիսթի միւշարի-
« լէյհին օյնատրը պու օյունուն էօնիւնիւ-
« ալմագ իշին, Խաքէնտերիէյէ պիր տօնանմա
« իրսալ իթմէք քեսաճի տիր, վէ էկէր Գըր-
« մրզը տէնիզտէ պուլունան սիլահը ճէսիմ
« թիւճճար տօնանմամըզը պիր գաթ տահա
« արթըրմագլըղա մէճպուր օլուպ, վէ մու-
« հարէպէյի նամալիւմ պիր միւսաէթլի ու-
« զաթմագ իսթէմէկ լազէք, Խաքինաէրէտէ
« պիր տօնանմամըզ պուլունմասը էլզէմի-
« եէթտէն տիր։

Նէր նամ զաղէթա իշպու պահար տէրճ իթտիքտէն սոնրա, քէնտի թարաֆընտան տասիլ շէօյլէ իլավէ իթմիշ տիր։

« Խաքէնաէրէտէ պիր Ինկիլիզ տօնան-
« մասը մը։ Եա պունա Ֆրանսըզ տէվլէթի
« նէ տէյէճէք տիր։ Իսմէթ Սնոբտան ալա-
« րագ տէրճ իթտիեիմիզ պահա, իշպու-
« մատատէն տօլայը իլէրուտէ զուհուր ի-
« տէճէք մահալլէթիյէթլէրին պէյանընա
« քեսաճի սայըլապիլիր։ Իշթէ թամ պու ա-
« րա, Ֆրանսանընդն նիմ բէսմի զաղէթալարը
« Սըրպ վէ Բուսանիա մէմալիքէրինէ Ռու-
« սիանընդն կիսլի ֆիթնէքեարլըգլարտա պու-
« լունմասը էսասըզ թէվաթուրլարընը
« մէյտանէ չըգարըպ, հէր քէսին նաղարը
« տիգգաթընը պու մատատէ իլէ մէշղուլ իթ-
« մէք ուսթալըղընը իճրա իթմէքտէ տիր-
« լէր։ Ֆարիզ զաղէթալարընդն էքսէրիսի,
« հէր նէ գատար պու պապատէ թէհլիքէտէ
« օլան մէնֆաաթլարը թատահուպ իթմէք
« խուսուսունու քէնտիլէրինէ այիա պիր
« մէմուրիյէթ տիր կիսլի զանն իթմէքտէ
« իսէլէրտէ, պու խրատէթ պաշլըճա Ինկիլ-
« թէրրանընդն վէ Ավսթրիանընդն օլտուգու ա-
« շիքեար տըր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽՈՒԼԻՔԻ

Շուրայի տէվլէթ ազալըղը Շէհիր էմինի սայլրդ ատթուֆէթլու Հիւսէյին պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Շէհիր էմանէթիրիթպէի պալա իլէ Թիճարէթ միւսթէշարը ատթուֆէթլու Սէրվեր էֆէնտի հազրէթլէրինէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

— Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Պաղտատա վիլայէթինէ վէ խուսուսի իլէ Շեհսթէր վէ Տիֆքուլ շէհիրլէրինտէ հումուրճաղ իլյէթի զուհուր իթմիշ օլտուգու Տէր-սաատէթտէ թէվաթուր պուլմուշ իսէտ, պու թէվաթուրուն էսասը զ օլտուգու Պաղտատտան ալաֆրանկա մասրա 18 թարիխլի վարիա օլան թէլէկրաֆ մէսալինտէն անլաշըլմըշ տըր։ Տօղթօր Մէլինճէն մահտումի մահէլլի մէզպուրէ կիտիպ, թէֆթիշ իսէրէք անճաղ գօյէրա իլլէթի օլտուգունու, վէ պու տախի կէչէն փետրվար այը զարֆընտա քեսամիլէն պիթմիշ, վէ օրալարը թէմիզլէնմիշ օլտուգունու թահդիպ էյլէսիկի, քէզալէք մէզքուր թէլէկրաֆտէ իշար օլունմուշ տուր։

— Սրբպիսթանա կիտէն 60 ատէտ թօրլար, հէր նէ գատար Ավսթրիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան թէվգիֆ օլունմուշ իսէտ, մուսալսէրէն Սրբպ հիւքիւմէթի թարաֆընտան Ավսթրիանընդն տախելիյէ նազըրընա վուգուս պուլան իլթիմաս իւզերինէ, թէբարէն մէզքուր թօրլար թէսլիմ օլունմուշ օլտուգու դաղէթալարտա մուհարրէր տիր։

— Մէվլէքէթէյն պէյի տապրդ բրէնա Գուզանընդն քէրիմէսի իլէ, Ռուսիա տէվլէթի խարիճիյէ նազրը բրէնա Կորչաքօֆընդն մահտումի ապտի թէզվիրճ օլունճաղը, վէ բրէնա Գուզա ֆարիսատ պուրունմասը ճիհէթիյլէ, միւշարիէյհ բրէնա Կորչաքօֆընդն մահտումի տապիի Ֆարիզէ կիթմիշ օլտուգու իշիտիրմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԵԿՐԱՖԻՑԻ

Մէ-Բէրէսպո-րէ, 19 մարտ.

Ռուսիա տէվլէթինէն Շարգտա պիւյիւմէսինէ տայիր հազրըլըղլար կէօրմէքտէ տիր տէյի զանն ու զրեաս իսէն Ֆրանսըզ զաղէթալարընը եազտըրդըրընը, Փուրնալ տը Սէն-Բէթէրսպուրկ նամ զաղէթա ճէրհ իսէյօր։ Քէզալէք մէզքուր զաղէթա, քեսաֆիէյի միլլէթլէր պէյնինտէ ճարի օլան սուլհ ու սալահընդն պագը գալմասը հագգընտա, Ռուսիա տէվլէթինէն իպրազ էյլէտիկի արզու վէ զայրէթինի թատատիգ իթմէքտէ տիր։

Ռուսիանընդն էթթիխազ էյլէտիկի բոլիթիգա, Լէրօպատա սուլհ ու սալահ մէնֆաաթլարընընդն հրփգ ու վիպայէսինի թատատհուպ իթմէքտէն տուր օլմամագտա տրը։

Մ-ոսքօ, 20 մարտ.

Խարանիա հիւքիւմէթինէն, 55 միլիօն ֆրանգլըղ պիր խթիդրազ իթմիշ օլտուգու սուրէթի գավիյէտ սէօյլէնմէքտէ տիր։

Ճորօնատա, Տայիրօս թապիր օլունան ռուհանի հիւքիւմէթ թապրմընընդն, ճարօն գրալը Թոսդոնա զաղէպէ իթմիշ օլտուգու գավիին սէօյլէնմէքտէ օլուպ, վէ Միզատօ տախի, էճնէպի հիւքիւմէթլէրիյլէ ագտ իթմիշ օլտուգու ահանամէլէրինէ բիսյէթ օլունմասընը պէկեան իթմիշ տիր։

ԹԻՒՃԱՐԻՑ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՈՒՐՈՆԸ

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Մարտ 8 ճիւմա.

Ա.ջըլար	36–16
Գարանտը	36–20

Մարտ 19 բիաշասը.

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Փարիս.	
Ա.ջըլար	33,85
Գարանտը	33,95
Լօնտրա	
Ա.ջըլար	— —
Գարանտը	— —
Օսմանլը իսթիդրազը 1865 ին.	
Ա.ջըլար	275,
Գարանտը	277,50
Ֆրանսըզ ֆօնտսու 0/0 3 ֆայիզի.	
Ա.ջըլար	69,37½
Գարանտը	69,22½
Իթալեան ֆօնտսու.	
Ա.ջըլար	47,90
Գարանտը	47,70

Ա.ԶԳԱՑԻՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ.

Հէր նէ գատար սատէթ թէպքէրէրի, Նիգամընդ օլարագ, եանի պէշ պաթը կիւն էվվէլինտէն կէօտէրիլէճէք իսքէն, անճաղ պիր կիւն էվվել կէօտէրիլմիշ իսէտ, զաթէն զաղէթալարտա իլան խրիսթիկինէ կէօրէ, տինքի կիւն մէճլիսի ումումի բաթրիքխանէտէ թէճճմիս իթմիշ, վէ 54 ազատան զեհատ երեսփոխան եանի եէթմիշ պիր հիսսընա թէֆթիկան էքսէրիսէթ պուլունմուշ, վէ սատթ եէսի պուշուգ բատաէրինտէ, Բարունակ պէյ բիեսէթիլ մէճլիս աշբարագ, էվվէլա, մուսխարէն թէճճմիս իթմիշ օլան մէճլիսին արձանագրութիւնու օգունմուշ, վէ պատէ հու, Սահմանագրութիւնատան սանրա, եանի մարտ 6 թարիխէ Պապը-Ա.լիսէն ալընմիշ օլան պիր գրթա պույրուլթի ալե տախի օգութատուրմուշ տուր քի, իշթէ սուրէթի զեյրատ պէեան խրիմիշ տիր։

Պու կիւնտէն շունու տախի պիրտիրիրիզ քի, ումումի մէճլիսէրատ, էհալիսէն պիր մըզատը քէսանընդն հազրը պուլունարագ սայթ ատէր խրիպ սիյնէմէսի հէր եէրատ ատէթտէն պուլունտուգու հալատ, պիրատ իսէ, երեսփոխան էֆէնտիլէրատէն հէման չօգալարը պու ուսուլի պիրմէսինէ, չօգ ատէքա էհալինին հագրը պուլունմասը մէն խախսիկի կիպի, տինքի կիւն տախի մէճլիսին բիշատար հէնկամընտա գարու գարթարմըշ իսէտ, հէր նատրը խէ սանրատան, սայլէրինտէ օյ մէճլիսատ օթուրմագտա օրտուգու մուշ, եանի պիրիմ էֆէնտիմիզ մագամընտա պուլունան էհալինին հագգընա բիսյէթ օգունարագ գարու աշբարմըշ, վէ հէր քէս սէրպէսթճէ տիյնէյէպիլմիշ տիր։

Ա-ոէրդ պ-ոյրո-լո-է -լէ.

« Բիւթպէթու էֆէնտիմ հազրէթլէրի։

« Մայիս մու ասրանէլէրի օրտուգու հալատ, Պաթրիգխանէլէրի նիգամնամէսինճէ իճրասը լազըմ կէլէն թատիլաթը թէկէք քիւրլէ, օյ պատատ պիր լայիհա թանզիմ վէ թագտիմ էյլէմէք իւզրէ, Պաթրիքքխանէլէրինտէ պիր գօմիսիօնու մահտուս թէշքիլ գըլմըշ իսի։

« Գօմիսիօնը մէգքուր թանզիմ վէ թագտիմ իթմիշ օրտուգու նիգամնամէյի հասը, բիեսատէթի ասրանէլէրի թահթընտա օրարագ, մէճլիսի ումումի թարաֆընտան միհնէթլէտագ, վէ եէտի քիշիտէն միւրէթթէպ պիր գօմիսիօնա, պիր դաթ տահա թէսգրգ օյունմագ իւզրէ, լէֆֆէն իրսալ գըլմըշ օյմագլէ, օյ վէճճէլ թէսգրգաթը լազգմէնին իճրասը իլէ, Պապը-ալիճէ տախի իճրապը միթարտա գըլմամագ իւզրէ, լայիհայի մէգքուր բէնին իսեատէսինէ, վէ պիրատ իշ պու թատիրատին իճրասը իլէ եէնիտէն պիր նիգամնամէնին թէգարբիսինէ գատատը, ումուրի միլեյէեէ պագմագ իւզրէ, միւթէպբանատէն պագը զէվատ, զաթը վալեալէրի իլէ պիր միւզաքէրէ ինթիխապ, վէ մէճլիս ապաբրընա թայեին օյունմուշ իսի։ Պապը մէսմուրթա կէօրէ, իշ պու մէճլիսին ալեյհինտէ պիր թագրմ գրբ ու գալ թէքէվվիւնի իլէ, մէսալեին ումումիյէ իրսալ իսիրմէքտէ, վէ մագամը սարբանէլէրի էճազաբնտան օյան պիր հեյեթ հազգընտա բիսյէթսիզլիք էսէրի կէօսթէրիրմէքտէ իսուս կինէ, վէ պու հասէ հիւքիւմէթի սէնիյէճէ թէճճիզ օրունմասընա պինատէն, մէճլիսի ումումինին ճէրգի իլէ, չու հալին Պապրալեեէ իրսա իյէտիկի թէէսսիբ թէֆհիմ վէ պէեան օրունարագ, նիգամնամէյի ճէտիսին թէգարբիսի թայեին օրունաճագ մէճլիսին թէշքէք քիլենէ գատար, մէճլիսի մուփագաթին, զաթը վալեալէրի իլէ պիրլիքտէ թէսվիյէյի մէսալեհէ գայրէթ իթմէրէրինին, իգթիզա խանէրէ թասվիյէ էյլէմէրի սիսագինտա, թէգրէրէի մուհիպի թէրգիմ գրլմասը էֆէնտիմ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻ

Զիլգաատ ՀԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ Մարտ Ա

Ֆ-ոոդ.

Պու մէճլիսատ վուգու պուլան թէզքիրաթին պէեանընը եէրիմիզ մուսատատ իթմէսիկինտէն, բազար իրթէսի կիւնինտէ թէրք իսէր իսէքատ, չիմտի-ատէն եարընդզ չու գատարընը պէեան իսէրիզ քի, Սահմանագրութիւնուն կէլէճէք հաֆթա պասրլրդ երեսփոխան էֆէնտիլէրէ պիրէր նիսսէ կէօնտէրիլմէսինէ, վէ օն պէշ կիւն սոնրա թէքրարէն թէճճմիս իսէճէք օյան մէճլիսատ ինթիխապ իսիրէճէք պիր գօմիսիօնա իհտալ իսիրմէսինէ, վէ կէլէճէք ճիւմա

կիւնին իսկ քէզալէք մէճլիս տալէթ ի-ամկերէրը, կէրէք Փրկիչ մէսէլէսինէ վէ կէրէք Կաթուղիկոսլար լայիհասընա պագրըմասընա գարար վէրիլէրէք, սահթ օն պուչուգսա մէճլիս տապրըմըշ սրը։

150 ՂԻՐՈՒ ԴՈՒՐԻ ՀՈՍԱՔԸ ԵՐԵՍԽԻՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ՝ ԴԻՐ ԱՂԷՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ Է՞ՆՇ ԿԸՆՇԱՆԱԿԷ։

Ազգային Սահմանադրութիւնը վերաքննութեան ենթարկուած օրէնքի վրայ՝ Ազգայնոց մէջ լուր մ՚ելած է թէ՝ նոր Սահմանադրութեամբ Երեսփոխան ընտրելու իրաւունքը Ազգային կեդրոնական 150 ղուրուշ տարեկան տուրք տուողներուն պիտի յատկանայ։ Շատերը առջի բերան չուզեցին հաւատալ տարբ, բայց երթալով այս լուրը աստիճան կերպարանք առաւ, ինչպէս նաեւ շատ արժանահաւատ տեղերէ մեզ ալ խնայանք։

Այս տեսակ ինդիրներու մէջ շատ անգամ լռութիւնը հաւանութիւն կը տեսնուի։ ուստի եւ համոզուած ըլլալով որ օրէնսդրութեան ժամանակ ամէն անհատ իրաւունք ունի իր կարծիքը յայտնել, կը համարձակինք այս անգամ մեր քանի մը տողերը հասարակաց տանիք հանել։

Օրէնքները միշտ երկու չարժառիթէ յառաջ կուգան, 1. տեսական իրաւունք 2. գործնական փորձ, —օրէնք մը եթէ այս երկու չարժառիթներուն համաձայնութիւնը իր մէջ չը պարունակէ, անկարելի է որ՝ տեսական, կամ զօրաւոր ըլլայ։ ուստի օրէնսդրի մը էն առաջին բնառելու բանն ասոնք են, եթէ կուզէ իր դրած օրէնքին արդիւնաւորիլը տեսնելով փառաւորիլ։

Օրէնք մը օրէնքի զօրութիւնն եւ տեւականութիւն ունենալու համար, անոր հրպատակելիքներուն հաւաքական կամքը կրելու է։ ուստի մեզի ալ ասոր առաջարկուած վերոգրեալ օրէնքը՝ դեռ իր առաջարկութեան չրջանին մէջ՝ պիտի ընդհանուրին կամացը յանձնուի, եւ եթէ ընդհանուրին ընդունուի՝ անհատներուն կը մնայ հնազանդիլ անոր, ինչպէս նաեւ մեզ մինչեւ որ՝ կրկին վերաքննութեան առնուոր բացուի։ ուստի հիմայ ժամանակն է մեզ համար քննել այս առաջարկեալ օրէնքը թէ՝ տեսական իրաւունքով եւ թէ գործական փորձով, բայց այս քննութեան նպատակին հասնելու համար, գիտնալու ենք նախ թէ՝ ի՞նչ է տուրքը, եւ երկրորդ թէ, ի՞նչ է մեր երեսփոխանութիւնը։

Ամէն ազգ կամ ընկերութիւն առանց ծախքի կամ առակի չըլլար — այս ծախքերը կրկին են, ընդհանուր եւ մասնաւոր — ընդհանուրին ծախքը՝ ընդհանուրին շահերը պահպանելու համար է, իսկ մասնաւորին ծախքը մասնաւորին շահը պահպանելու համար է։

Ազգ մը, կամ ընկերութիւն մը, կուզէ ընդհանրական շահ ըլլայ, կուզէ մասնաւոր, երբէք չը կրնար իր հպատակներուն հաւասար չը բաշխել։ ուստի եւ Ազգ մը կամ ընկերութիւն մը չը կրնար իր հպատակներէն հաւասար տուրք չառնել, իրարու հաւասար վայելուած իրաւունքին՝ հաւասար պարտականները։ Ասիկա բացատրել պէտք է, — մարդոց մտատակին տեսարակը երբ որ նայինք, կը տեսնենք որ՝ ամէն մէկը զանազան քանակութեամբ՝ անհաւասար տուրք վճարած են։ ուստի ուր է այս անհաւասարութեան մէջ հաւասարութիւն — այո, մարդիկ թէպէտ եւ տարբեր քանակութեամբ վճարած են, բայց վճարման իրաւունքին մասին հաւասար են, ամէն մէկը իր երկրին տարածութեանը կամ բերքին առատութեանը համեմատ միշտ հաւասարութեամբ 0/0 1. 2 կամ 3 վճարած են, իսկ վճարած տակէն տարբերութիւնը՝ ամէն մէկին զանազան տարածութեամբ կամ քանակութեամբ հող կամ բերք ունենալէն է։ Ուստի տակէց տա սկզբունքը կելլէ թէ՝ կառավարութեան վրայ որչափ բեռ ըլլաս կամ կառավարութենէ որչափ շահիս քու հողիդ եւ բերքիդ չափին նկատմամբ՝ նոյնչափ եւ պարտական ես վճարել կառավարութեան։ տակէց ալ տա կը հետեւի թէ՝ տուրքը բաժին ըսել է մ՚իշտ հաւասար։ Կարծեմ կրնանք հասկնալ տուրքին ի՞նչ ըլլալը։

Հիմայ նայինք թէ՝ ինչ է մեր Երեսփոխանութիւնը։

Մենք ուրիշ առիթով բաւականաս նման կրկին կրսենք թէ, մենք Ցաճկատանի մէջ քաղաքացի, մանաւանդ՝ կառավարութեան կրօնքէն տարբեր կրօնքով կրօնական հասարակութիւն մ՚ենք, կառավարութիւնը կրօնքն ազատ ընդունած, եւ մեզի մեր կրօնական արտօնութիւնը չնորհած է։ — ազատ կրօնք ըսելով իր մէջ կը պարունակուի կառավարական անմիջականութիւնը միայն կրօնքի առնմանը չը չափազանցելու պայմանաւ։ Այս անմիջականութեան ապացոյցն է, Խաթիթը հիւմայունին առ խօսքերը, «ապիր թէպատի զայրի միւսլիմ ճէմաաթլարընդն միլլէթճէ օլան մասրահաթլարընդն խարէսի, հէր պիր ճէմաաթին բու հզան վէ ամամի (ժողովուրդ) պէյնմնէ միւնթէխապ ազատէն միւլէթթէպ պիր մէճլիսին հիմնի մուհաֆազասընա հէվալէ կրլմնասը եւ այլն»։ ասկէ յայտնի կը տեսնուի որ, կառավարութիւնը մեր ժողովրդներուն մէջ ո՛չ բրօքիւրեր կը դնէ եւ ո՛չ ուրիշ իր կողմէն տեսուչ մը, բաւական է որ՝ Պատրիարք ըլլալու անձը կառավարութեան հաւատարիմ ճանչցուած ըլլայ, առանց ասոր ալ չէր ըլլար եւ չըլլար։ Որդ յայտնի է որ՝ առանկ բոլորովին կառավարութենէ անմիջականալ ժողովք մը չը կրնար իր պաշտօնին մէջ քաղաքական կէտ մ՚անգամ ունենալ։ ուստի մեր երեսփոխանութիւն կոչածը՝ մեր իրրեւ ժողովուրդ՝ եկեղեցւոյ մէջ ունեցած աշխարհական իրաւունքներնուս ամփոփումն է։ ժողովուրդը ամէնը մէկէն չը խօսելու եւ չը վիճելու համար երեսփոխան կընտրէ՝ որոնք կը խօսին կը վիճին եւ յանուն ժողովուրդեան կը վճռեն։

Կարծեմ մեր երեսփոխանութեան ինչ ըլլալն ալ կրցինք հասկնալ, որ պարզապէս ժողովուրդին փոխանորդն է, եւ ունի այն ամէն իրաւունքն ու պաշտօնը, ինչ որ ունի ժողովուրդը մեր կրօնքին եւ մեր եկեղեցւոյն մէջ։

Հիմա ասոնք այսպէս ըլլալով ինչ է 150 ղուրուշ ազգային տուրք տուող ըսուածը—ասիկա բացարձակապէս ամէն մարդէ կարողութեան չափովը ազգային ծախսոց մասնակցելու սկզբունքին հետեւանքն է — եւ հարկաւ եթէ կարողութեանս չափովը տուրք տամ, պէտք է ազգային կառավարութենէն կարողութեանս չափովը չահիմ եւ այս շահը ապահովելու համար ունիլի ձայն եւ իրաւունք ունենամ ինչպէս որ քաղաքական կառավարութիւններու եւ պանդպայի ընկերութիւններու մէջ իրաւունք ճանչցուած է։ Բայց մեր երեսփոխանութիւնը ազգային անհատներու կարողութեանը՝ այն է, հողին եւ բերքին վրայ իշխանութիւն չունի, հետեւարար ինչպէս կրնայ տուրք բառին բաժին ըլլալու բնութենէ չեղիլ, եւ նոյն իսկ քաղաքական կառավարութեանց ընդունուած տուրքի հաւասարութեան սկզբունքը մէկդի ձգել, եւ անհաւասար տուրք մը դնել, եւ խօսքով հաւասար իրաւունք տալ ազգայնոց։ եւ գործով ոչ երբէք —ասիկայ յայտնի հակասութիւն մ՚է, որ չկրնար արդարութեան բանկզրունքին հանձանիլ կամ շատ առնտուելի, քանի որ Ազգը պատրաստէ իրեն ինկած բաժինը տալ հաւասար, եւ չուզէր որ խումբ մը ազգայինք ազատութիւն երազելով, եւ իբր թէ Ազգը իր բաժինը չտար ըսելով եւ երբէք ազգայիններէ իրենց հաւասար բաժինը չուզելով, որ մէկը 150 որ, մէկը 200 կամ 1000 տալով մնացորդ բոլոր ազգայիններուն վրայ բռնանան կամ անոնց իրաւունքը ձեռքերնուն առնել ուզեն։ Ազգը ոչ 150 տուող ոչ 1000 տուող։ եւ ոչ ալ 10 տուող կուզէ։ այլ հաչիւ եւ հաւասար բաժին կուզէ, եւ ով որ իր բաժինը չը վճարեր, ասնի իր իրաւունքէն կը զրկէ անոր պարտքը զարձեալ բաժնելով ընդհանուրին վրայ եւ ոչ այս կամ այն մասնաւոր խմբին։

Մեր եկեղեցւոյ մէջ ժողովուրդը միշտ հաւասար է։ Մեր եկեղեցական տուրքերն կամ նուէրներն ազատ կամքի վրայ թողուած են, առանց ամենեւին տուրք կամ նուէր ուզուելու մասին մէկուն վրայ բռնանալու, առանց նաեւ ամենեւին շատ տուողը մաքէն անցնելու թէ՝ շատ տամ որ ժողովուրդին հաւասարութիւնը եղծանեմ։ Այսօր զարձեալ նոյն ժողովուրդն է որ առանց արտաքին ազդեցութեան կուզէ իր ծախուց գումարին մասնիմասնիքական ապահովութիւն մը տալ, ամէն մարդ իր բաժինը վճարելով իր ազատ կամքովը, եւ ոչ իր կարողութեան չափովը։ Ինքն իրեն վերապահելով իր բոլոր իրաւունքները. Ազգը կը յարգէ եւ չնորհակալ կըլլայ ամէն անոնց որ Ազգին բարիք կամ չնորհ կրնեն թէ նիւթապէս եւ թէ բարոյապէս։ բայց չնորհին փոխարէն չը ծախեր ինքզինք՝ չընորհ ընողին, չը ծախեր իր ազատ ընտրութեան կամքը կամ մէկ խօսքով ասօրեայ չնորհի համար յաւիտեան զերի կամ ստրուկ ըլլալ չուզեր իր ազգային եկեղեցական իրաւանց մէջ։

Մեզի պիտի ասուի թէ, ընտրողութեան ազատ եւ ընդարձակ ըլլալը, խուժադուժութեան կատաղութիւն է։ (եկեղեցին իր հիմնուած օրէն քահանայի, վարդապետի, եպիսկոպոսի, եւ կաթողիկոսի ընտրութիւնը ընդհանուր ժողովուրդէն առած չէ խուժադուժութիւն առարկելով) եւ ազգին պատգամաւորի մէջ կիյնայ։ ասոր համար 150 ղուրուշ տուրքի կարողութիւնը ընտրող ըլլալու կարողութեան չափ մը կը տեսնենք։ Շատ աղէկ — վերն ըսինք թէ երեսփոխանութեան պաշտօնը, ժողովրդին իրաւունց պաշտօնն է։ այս այսպէս ըլլալով, յայտնի կը տեսնուի թէ՝ առանկ միջոց մը տեսական իրաւունքի դէմ է, եւ տեսնենք թէ՝ գործականինկատմամբ հաւանական է— մեր ժողովուրդը (ձգենք գուրսերը եւ Պոլիս նայինք առ այժմ) քանի՞ առանձնկրնանք բաժնել — բայց եթէ գոնէ պաշտօնեայ, տեղաւոր, բժիշկ, վաճառական, արհեստաւոր, գործաւոր, գռատու, գրագիր եւ այլն — տեղաւորները մեծ մասամբ ազգային գործոց զգացմունք եւ իրաւունց անհմուտ եւ անտեղեակ են, վաճառականները մեծ մասամբ օտար տէրութեան հպատակ են եւ ազգային գործերուն չեն կրնար միջամտել։ արհեստաւորները եւ գործաւորները հիմայ ազգային գործոց ամենէն հեռաւորքիրներն են, բայց խօսելու եւ վիճելու կամ կարծիքնին փաստաբանելու անկարող վիճակի մէջ են։ գոնէ պաշտօնեայ, բժիշկ, գռատու, գրագիր եւայլն ժամանակիս պահանջմունքները գիտեն, բայց վերջի երկուքին նիւթական վիճակը ապահովեալ չէ։ Արդ 150 ղուրուշ տուողները հեռուաբար երեսփոխանական ձայն ունեցողները ասոնց մէջէն գրոնք պիտի կրնան ըլլալ։ հարկաւ գոնէ պաշտօնեայ — բժիշկ, տեղաւոր — քանի մը վաճառական — քանի մ՚ալ արհեստաւոր եւն. ընդ ամէնը հազիւ 1000 մարդ — ասոնց մէջը ինչպէս ըսինք գոնէ պաշտօնեաներէն եւ բժիշկներէն զատ, ժամանակիս բերմանցը համեմատ լեզուն բերնին մէջը դարձնող մարդ չը պիտի գտնուի — ինչ պիտի ըսէ մնացած ժողովուրդը — լուռ պիտի կենայ, թէ չէ պիտի գոռնուի — ինչ պիտի ըսէ մնացած ժողովուրդը — լուռ պիտի կենայ, թէ չէ Ազգը Ի. Դրան պաշտօնեաներուն եւ բժիշկներուն ծախուեցաւ ըսելով պիտի գանգատի մի, եւ բոլոր անկողմնակալութեամբ կատարուած գործերուն, անմատուութեան ցոյցեր չը պիտի ընէ, եւ իրմէ առակ ուզուած ատեն, չը պիտի ըսէ արդեօք թէ, թող խօսողները վճարեն Ազգին մատակին։ մեզ խելք չունենալ ձեւացնելով լեզունիս կապեցինք։ մեր ալ մեր քրաակին բերանը գոցեցինք։ Առանկով կրնայ մի ազգային գործերը կառավարիլ, եւ միթէ կառավարչաց համար կառավարելու վատաութենէ աւելի բան մը պէտք է մի, ինչ պիտի ըլլայ այս անվատաութեան վրայ հիմնուած կառավարութեան զօրութիւնը եւ գործը — չէ որ Վարչութիւն եւ Ազգ՝ միշտ իրարու դէմ բանակներ կազմածի պէս, ամէն օր թշնամական արտայայտութիւններ պիտի ըլլան։ այս եւ առանց նման նախատեսութիւններով է որ կարծեմ, կառավարութիւնը ազգային ժողովոյ ընտրութիւնն բռնադատեալ եւ ուժգնակ, կամ ընկերութիւնն մը, կամ ազգ մը, ինչպէս նաեւ ամենայն ինչ ազգային գործերուն մասին ազգային ինչ ունենալու, չը կրնար մէկը որչափ ալ կարողութեան տէր ըլլայ, ազգային նկատմամբ բուէսսա կամ միթէպէր կոչուիլ։ Ուստի բան մեզ ազատ ընտրութիւն եւ տուրքի ընդհանուր բաժնէ զատ, ազգային երեսփոխանութեան նկատմամբ վատաութեան եւ Ազգին նկատմամբ արդարութեան միջոց չկայ։ Իսկ արդի 150 ղուրուշի խարդութեան միջոցը, ազգին ժողովրդական իրաւանցը եւ հաւասարութեան սկզբունքին հարուած մ՚է։

ՎԱՃԻՊԷՅԻ ԶԻՄՄԷԹ

Պիր միլէթին գաղ ու հայսիլէթ, չան ու շէրէֆ, վէյհասրլ մէսէնիլէթ ու ինսանիլէթի, քէնտի ֆազիլէթլիսի էօյլէ էօյլիւսը անպարչըսընընիլէճէ կիմսէ շիւբհէ եօք տուր։ պինանէն ալէյհ պիր միլէթին իճրասընա պօրճլու օրտուդուէն պիւրիք ֆազիլէթլէսմէն պիրիսինին խէ, քէնտուլ խրամէթ իթիմիշ օրան զամանար հարգրնասա իզհարը թէչէբքիւր վէ իֆայի միւքեսֆամի իդէմէք օրտուզուսա թարիֆէ հաճատի տէյիլ սիր։

Մինէթիմիզէ կէրէք տէրպէրիսի վէ կէրէք գարէմիսի շու գատար սէնէ խրամէթ իմտիրէն սօնրա, էքսէր գարէմ սահիպլէրինէ մահատուսօրան պիր հարէսէկիլէ տիւշար օրարագ, Պէշիքթաշլեան էֆէնտիսին պիր վագրթատան պէրու էսիրիիրաշ օրմասը, վէ կէշէն հաֆթատարատա, Մարատեան վէ Ռափայէլեան մէքթէպլէր շակիրատան էֆէնտիլէր թարաֆրնտան իճրասէ կէլէն վիճաֆէթսէ վէրիլէն գարարա թէվֆիղան, միւմայիլէյն Պէշիքթաշլեան էֆէնտիսին թէսարրօճա թէէլիֆմէմբնտան պիրիսինին Նասմ թէսարրօսունա իճրասը, թէմէթթիւ սարբընդն քէնտուլէ ինտա օրունմասընա գարար վէրիլմիկի մանիմ տիւր։

Իմամ, նասրլ քի իրան խարմէքտէսիր, եարընքի բարար կիւնին կիւնդիւն սատարի սէքիզնատ մէգքիւր նիլէթի խայրիսէ իճրա խարէճէ կինտէն, միլէթ դայրէթի վէ միլէթճէ խրամէթ դէյմէթի նէ խուսկին պիկէնէրին, ինսանլէթի վէ մէսէնլէթի պօրճարընը էտա խէրլէք թէչրիճէ բաղվէթլէրինի տուվէթ խէրիզ։

Հայլար, վէ խուսուսիլէ էմրի քիթապէթին գատրընը պիկէն գամար վէ մէգքիւր մէքթէպլէրին շակիրատան էֆէնտիլէրի, էկէր էօյլէ պիր գամար քէմալէթի սրֆամար, մատտի վէ մանէվի սուբէթատ ճիւգիճէ թէսէրի իէմէք խամէր խէնիզ, վէ էկէր պիր կիւն պիկամ տտի, հէր կիւն հիւքիւթատհրնտա պուրունտու գամանց ֆէլէին չարիր ալթընտա գատրդրմրգտա, սայիր մէգատիրշինտա գէվամէն տտի հագդրմրգտա իզհարը դայրէթ վէ մատհաղէթ իլէմէսինի մի բատ խէր ինսանիզ, եարընքի կիւն մէգքիւր խայրխահրդ վէ դայրէթքէշլիք ֆազիլէթինէ հիսէմէնտա օրմալրընընը։

— Պու հաֆթա չրգարդրան Վարտի Հավատսին 5 ինճի նիսսէսինտէ, շիմտիսէն սօնրա հաֆթատա պէշ սէֆա չրգարճաղը, վէ սէնէլիք ֆիլատիր խէ արթրրմանարագ այնի հարէ գարճաղը մա մէմուսիլէ օգուտմուշ տուր։ ֆազատի նիսսէսի 30 փարատան 20 փարատա ինսարրիսէ, պիգճէ հէմէ հալ խօշնուա օրուգ, վէ հէմէ նէշրինէ իգատամ խէն գամի մէմն ան օրճաղրմատան, խարլանէ նասի հալի վէրիրիզ։

— Մէգքիւր գագէթատա Փրկիչ հագդրմատա սէրճ խարէն պիր պատատա, շիմտիքի սէվամ իմամէքտէ խէն ազգի օր Մատթէոսեան էֆէնտիսին մաշ էշին այրատա 20 լիրա տրը սէնիրկեզ, վէ ազգի օր Գարուսեան էֆէնտիսին սէնէվի իճրէթի իշին խէ 25 պին գուրուշ տուր սէնիրմիշ տիր։ հալ պու քի ազգի օր Գարուսեանդն իճրէթինճէ պիր եանրշրդ վար տրը։ շէօյլէ քի իլք ալթը այ իշին մահիլէ 1500 ղուրուշ ամանգրդրա ֆէսատաքարրդ խէրէք բաղն օրմուշ տուր, տիմէք տիր քի սէնէվիսի սէյիլ 25 պին իլրա 18 պին գուրուշ օրուր։ ֆազատի ազգի օր Մատթէոսեանդն մատ բերն մրգատրրնը կերշի ատիհ տուրէթատ պիրմէգ խէքատ, զանն իսա՛ րիզ քի այրատա 20 լիրա օրմանրդ, ատահ ազ օրմալը տրը։

ՍՈՒՐԲ ԳՈՂԳՈՍԻ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՆ ԶԱՆԳԱԿԱՀԱՐԸ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱԼ Ի Կ. ՏԱՔԷՍԵԱՆԷ

Աւի հետաքրքրական եւ ընտիր թատերգութիւն մ՚է, եւ այսն վերջը նաեւ արդդ թարգմանչին գրչէն ելած սրտաշարժ ոտանաւորներ ալ կրցանուին։

Կը ծախուի ամէն գրավաճառաց խանութները։ գին 10 դրշ։

— . . . Միւէլիֆ .

2 Փետր . 1868 Կէրմիր .

Ձիւնի ինանքն էն պէօյիւք մէմուրիյէթի իշպու քիւրրէի զէմինէ ապիր ինանալարա ապլ իլէ , Ֆիքր իլէ վէ գուվվէթ իլէ հէմ ազճէ իլէ էլտէն կէլէն խիլիկի տիրիզ իթմէմէք տիր , էկէրչի չու պուլունտուզումուզ տէհրէ գատար հէր քէս էլինտէն կէլէն խիլիկի կէրի պըրագմասա իտի , չիմտի տիւնեամըզըն տահա իյի պիր հալտէ պուլունաճաղընտա չիւպհէ եօգ իտի ։

. . . Միւէլիֆ . պէնտէնիզին Գայսէրիյէյէ թապի Կէրմիր գարիյէսինտէն վէ Բում միլլէթինտէն օլուռզում հալտէ , իւչ սէնէտէն պէրու զազէթանըզը օգումապատարմ , տօղրուտու տէվլէթ , միլլէթ , մէգհէպ վէ վաթան ուղրունտա գուհուրա կէլմիշ վէ կէլմէքտէ օլան զայրէթ հէմ զանմէթլէրինիզ տէմիրտէն տահի եիւրէք օլսա , եումշահատաղը աշիքեար տրը ։

Կէչէն սէնէ Իզմիր պիշարէլէրի իչին ալէմի մէրհամէթէ թէշվիգ իտէրէք պինլէրճէ սէֆիլլէրին սէֆալէթտէն խէլաս օլմալարընա սէպէպ օլմանըզը հէր քէս կէօրմիւշ վէ մէրհամէթէ կէլմիշ տիր ։ Պու սէնէ տահի ֆրկիշ խասթախանէսի հագգընտա գահրամանէ չէքտիկինիզ զանմէթլէր միլլէթ վէ վաթանընըզա իֆրաթ տէրէճէ պայիսի իֆթիխար օլաճաղը պի իշթիպահ տրը ։ Խասթախանէ , պիր միլլէթին մէհէնկի տիր . չիւնքի ճինսի ինանքն էն զիատ սէֆիլ վէ ճանրտաճաղ վագթի խասթա վէ պիմճալ օլտուղու վագթի տրը , պախուսուս ֆուգարա օլուպ տա խասթա օլմագ էն պէօյիւք պիր տէրտ վէ ֆէլաքէթ տիր . պու խասթալարատան մատտա եիւզլերճէ իխթիեարլարրն վէ էօքսիւզ չօճուգլարրն մահէլլի մէզպուրտէ գայրըլըպ կէօզէտիլմէսի , տօղրուսու միլլէթին մէրհամէթինէ պիր տէլիլի ապիմ տիր ։ Ագիզ Ինճիլին պիրինճի թէսպիհինին տահի ֆուգարաեա մէրհամէթ իթմէք օլտուղու աշիքեար տրը ։

Ֆագաթի , պաղէն էյիք գըզգանըր խասիմէրտէն գօվալանրյօրանրզ , խաթրընըզտա թութուն քի , սիզտէն էվվէլ չօգ սէֆալար միլլէթ ուղրունտա գահմէթ չէքէն քիմսէլէրտէ գօվալանմըշլար տրը ։

. . . Միւէլիֆ , մէկէրչի պու այէմտէ ֆուգարա սէվիճիլիքտէն պէօյիւք պիր ֆաղիլէթ վար մը տրը . հաչա , իմտի արչարրտան կէլէն հէր պիր խասիմտէ ճէվապարա վէ հարաքէթլէրէ զալէպ իտէրէք զայրէթինիզի գուվվէթլէնտիրմէլիսինիզ , վէ էյի պիրմէլիսինիզ քի սիզի գօվալայանլար աղըպէթքեար մահճուպ օլաճաղլար տրը ։

. . . Միւէլիֆ կէլէլիմ չիմտի պիրազտա Գայսէրիմիզին հալէրինտէն սիզ իֆատէ իթմէյէ ։

Մալիւմ քի , տէվրիմիզ իլմ վէ էտէպ տէվրի տիր . իշպու օն տօղուզունճու տէվլրտէ իլմ աշըգրնա գիեատ գօյայրգ վար տրը ։ Իլմ պու տէրէճէ պիզիէրէ նադրն կէլմիշ վէ ալէմ խարճը օլմուշ իքէն , պիզիէր իսէ իլմտէն կէրի տուրուրսաղ , բէք ազիմ պիր մահգունիյէթ վէ համազաթ տէյիլ մի տիր ։ Մալիւմ քի , Գայսէրիյէ սանճաղը քիչիք Ասիատ պուլունան տայիր սանճաղլարա բուպարէն , կէրէք Էրմէնի միլլէթինտէ , վէ կէրէք Բում միլլէթինտէ իսայիճէ տահիպ սէրվէթլէրիմիզ վար տրը , լաքին կէրէք Էրմէնի միլլէթի , կէրէք Բում միլլէթինին արալարընտա եէքտիկէրլէրինէ օյան զարէպ վէ նէֆսանիյէթ վէ պունղարատան գուհուր խէն իթթիֆազ-սրպրգ օլ տէրէճէյէ չըգմըշ օլուպ , վէ նէֆսի Գայսէրիյէտէ իսէ իքիսինին տահի լաեըգը պիրէր մէքթէպլէրի եօգ տուր ։

Տէվր իլէ ուեանրպ տէվր իլէ պիրուքտէ կիտէն միլլէթլէր իլէրի կիտիպ ալիմ օլտուգլարը հալտէ , տէվր իլէ կիթմէյէն միլլէթլէր իսէ , թասիեաթիյլէ սէֆալէթ իչինտէ գարմագատարրլար , չիւնքի աշիքեարտրը քի իլմ նէրէտէ իսէ , Ալլահ գօրգուսու , ինանճ , մէրհամէթ , վէ մէտէնիյէթ օնտատրը . իրմին կիրտիկի մահէլլէրի կիւլիսթան , վէ թէրպիյէսիզ մահէլլէրի տահի չէօլ հալինտէ կէօրմէքտէյիզ . Պիթիւն Ֆիւչիք Ասիա իլմ վէ թէրպիյէ հէմ մէտէնիյէթ շահլրնը նէֆսի Գայսէրիյէտէն կէօզէտիր իքէն , Գայսէրիյէմիզ իսէ պու տէրէճէ կէրիտէ գայրբրտա , եաղրգ վէ պիրէրճէ եաղրդ , վէ աերպ տրը պիզէ ։

. . . Միւէլիֆ , գարայիպի չուբասընտատրը քի պու տույուսուզլուք իքի միլլէթին տահի տահիպ սէրվէթլէրի եիւզէրինտէ կէօրիւմէքտէ տիր . չէօյլէ քի պիզզաթ քէնտիլէր պու խուսուստա իշհարը զայրէթ իտէճէք եէրտէ , նէֆֆանիյէթ վէ էնանիյէթլէրինտէն նաչի , վապիֆէսիզլիք իթմէքտէ տիրլէր , վէ պու վազիֆէսիզլիյին արգասընտան իսէ սէֆալէթ , խարապլիյէթ վէ պինտէն ալիյհ էնվայի մուսիպլէթին եէթիշէճէկինտէ չիւրհէ եօգ տուր ։

. . . Միւէլիֆ , պու մէքթուպու եազար իքէն , գալպիմտէ չու մէքթէպլէրին հալէրինտէն տօղայր չօգ էսէֆ տույուսուս . չիւնքի Գայսէրիմիզ Ֆիւչիք Ասիաճա պիր մէրքէզ սանըլըպ , վէ լաերգը մէքթէպլէրէ մալիք օլմագլըղա գուտրէթ վար իքէն , իրմին մէնֆաաթլրնտան քէնտիսի մահրում գալտրգատան մատատա , պաչգա մէմլէքէթլէրին տահի մահրում գալմասընը պիր ճիհէթլէ մուճիպ օլմագտատրը ։

Էն զիեատ էսէֆ իսէճէք եէրի չուբասարը քի , Գայսէրիյէմիզատ , սիս վէ սէֆահաթ ուղրունտա բէք չօգ վարարար տարֆ խարիմէքտէ իքէն , մէքթէպ իշին պէչ ՂՀ . իսթէնիլտիկինտէ քիսէլէրինի սրգը սրգը պաղյամագտատրրլար ։

Խմտի , . . . Միւէլիֆ , մատամքի Գայսէրիյէ վաթանընըզ տրը , վէ մատամքի հէմշէհրիմիզսինիզ , պու մէքթուպումուտէրճ իլէ , հէրքէսին չէվգ ու զայրէթինի մէքթէպլէր իլգէրինէ տավէթ իլէ , արաԼԲԻ արալըզ օլ պապատ քէնտի նասիհաթլարընըզը էքսիք իթմէմէնիզի բէճա իտէրիմ ։

Գայսէրիյէ Կէրմիր գարիյէսինտէն
Շէյխ- օղլը- Հ . Մ . Մ-էրէտ .

— Շու ամիտէքի՝ մէքթուպուն նէշրի թարափրմրզատան թաղէպ օլունմուշ օլմաղին , զազէթամըզտա տէրճի ճայիզ կէօրիւլմիւշ տիր ։

. . . Խմրագիր

Կարծեմ Թոմանա՛կ է որ ամէն անհատ , ազգային ներկայ իրաց վրայ տկնարկ մը նետելով իւր զգացմունքը եւ ազատ համոզումը գրէ եւ հրատարակէ . . .

Ա՜նշո՛ւշտ ասալ առանց պատճառի չէ։

Բայց հո՛ս մեր նպատակը ոնոնց վրայ խօսիլ չըլլալով , մեծ . խմրագրապետ , միայն նախընթաց Բ-ոդ-յով Երզնկայէն ուղղեալ երկայն նամակի մը մէջ կարդացած սա յետագայ մէկ հատուածը այսօրուան համար կը բաւականանամ Ձեր-ովսանն հրատարակելով . զոր անտարակոյս Ձեր ալ ուշադրութիւնը արժանի է .

« Ա՜յնչափ ուրախ եմ կրկ նամակագիրը՝ որչափ տխուր .

« Ուրա՞խ ,

« Վասն զի հո՛ս առաքինութիւնը վերջապէս յաղթանակեց , եւ մոլութիւնը ոտնհար ըրաւ . Հո՛ս ասելութեան մունեափկները թէ եւ երբեմն շառաչեցին , որոտացին , բայց ուր ուրեմն չանթուեցան ի շնորհս արժ . Բնագուսեան Պետրոս Ծ . վարդապետի , որ արդէն յայտնի է ձեզ Նորին սրբազնութեան արթուն հսկողութիւնը .

« Ն՚ա՝ ազգ . վարչութիւնը քանիցս մանաւորապէս ի դատ կոչելով ստուգեց , հաստատեց եւ աշխարհի հրատարակեց թէ՝ ոչ միայն Լեւանդուն եւ արդար է նա՝ իւր գործոցը մէջ , այլ անշահասէր արտիւ . սիրելի հասարակութեան . բարեկամ եւ քոյր լուսաւորութեան , որոյ ապացոյց եւս կրնայ հաստատիլ այս օրերս իւր ուսումնասիրութեան ցրցուցած մէկ փորձն ալ , այն է տեղւոյս հինգ վարժարանաց համար 5 օրինակ Երիզայի տարեկան բաժանորդագրութիւն նուիրելը . . . եւ այլն եւ այլն .

« Ասոնք չոր խօսքե՞ր չեն , այլ իրողութիւններ ։

« Տխո՛ւր՝ ,

« Վասն զի ըսեցինք ցաւ ի սիրտ այն սեւ գոյժը՝ զոր մեծ . Փանոսեան Կարապետ եպիսկոպոսի ազգ . Փրկչեան հասատութենէն բաժնուելուն տխուր հրաժեշտը կուտար . . . . »

Մնացած մասը . . . խմրագիր աւելի ձեր անձնականին վրայ գովեստ ու ներբողներ լինելուն համար ինչ ինչ դիտումներովառ այժմ աղէկ սեպեցի զանց առնել որպէս զի նախանձաւորաց նամանձն աւելի եւս գրգռելու առիթ մը տուած չըլլամ ։

Կ . Պոլիս 1868 փետր . 24 .

Ա . Բ . Ա .

Ա Զ Գ

Վարժարանիս խնամակալութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել արդէն հասարակութեան , որ ի նպաստ վարժարանիս յատկացեալ , ի 15 ներկայ ամսոյս դրծադրելի վիճակահանութիւնը՝ տոմսակցմամբ մ՚ունվաճառ մնալուն պատճառու յիշեալ թուականէն երկու տարի երկարաձգել հարկ եղած է . եւ պիտանպատճառ կատարուի ի 17 մայիս ներկայ տարւոյս

1 մարտ 1868

Ազգ Կանոնց վարժան Ս . Խաչ թաղի յիսակիւտար . (Ստ+)

ԻԼԱՆԱԹ

Ամերիկեան տայիրէ մի պէլէտիյէ տահի լենալ քեային , էմրաք է սհատրնտան վէրկիսի մու հմիճէ տարգատան խօշնուտ օրմայանդարը , չէ հրի մարտ խալթ խատարնտա գատար տայիրէ մի բաճատաթլ իմանալը հալէ պագրմասը կէչէնալ իրան խիրմիշ իտի . մի տէթի մու այնէ ելի մէգիսի բէթէքսիլ օրմուշ իսէ , պատէ հու վէրկիի էմրաք հագգընտա վուգ պու բաճաղ մի սթէտիսանթին մէտանու օրմանդաղ իւրէ օթուգ կիւնտահա թէմանիսի մի տէթի խիրմէսի , վէ չէ հրի մարտ նիհայէթինտէ պու մատատ իւ գէրինէ խթիտատ գատ , խիրմէտէսի մէճլիսի պէլէտիյէ գարարդաշարրբաղ Մալիսէ նէգարէթի ճէլիլէսի տէն տահի խթիհսալ մի սատէ գոյ ընմշ օրմաղէ , ճիւ մէնին մալիսի մի օրմագ իւրէ , իրանը քէսթիյէթէ խաթիատար օրունտու ։

24 զիլգատէ 84 վէ 6 մարթ 84 .

Վէքիլի բէյանի	Սրբ քեսթիպ
տայիրէ մի տտիսէ	տայիրէ մի տտիսէ
Ա.Է	Բ . Գ . Կոստանդ

ՎԻԵՆՆԱ. ԲԻԵԱՆՔՕՍՈՒ

Ամերիկա տէվլէթի ֆէխիմէսի թարափրնտան թէլէֆոն օրունուպ , Վիէննատա պուլունան բիեանքօլարը կէրէք «Լօզ» վէ կէրէք « Բռօմէս » թապիր օրունան պիլէթլէրտէն Տէր-սատոէթտէ Գամեամ ճուլար չարշըրնտա Գարամանլը օղլու օսման ընտ Ն . 26 Պաղատատլեան Մըկրտիչ աղանին տիւքքեանընտա ֆիրուխթ օրունուր ։

Իշպու ալսֆրանկա ապրիլ 1տէ Վիէննատա չէքիլէճէք օլան « Բրէտիթի անշթալթ » բիեանքօսու 1700 քիշի գազանճաղ օլուպ , իլք չէքիլէն Ն . 200,000 վէ էն ուֆաղը 165 ֆիօրին գազանճաղ տրը ։

Բռօմէս ֆիյաթը 35 զուրուշ տուր սաղ ապէտ իլլ ։

Մէրգում Մկրտիչ աղա տիւքքեանընտա սահմանը պիլէթլէրի քէնտուսի Վիէննատան սօղրուտան կէթիրմիշ օլտուզունտան , ահէր սահմանրընտան փարգ վէ թէլէֆն իմմէք իւգրէ քէնտի միւրի մախսուս իլէ թէմէմիր իտէճէք տիր ։

Պունընտան զիեատ մալիմատ խթէյէն զանըլարը տիւքքեանը մէզքիրէ պույուրմալէրի էյ են խասէթէն իլան օլունուր ։

Պու տէֆա Բրէտիթի Անշթալթ բիեանգօսու ալսֆրանկա ապրիլ 1 եանի Բում մարտ 20տէ չէքիլէճէք օլուպ 1700 պիլեէթ գազանճաղ տրը ։

ՎԻԵՆՆԱ ՎԷ ԲՕՒՍԻԱ ԲԻԱՆԳՕԼԱՐԸ

Վիէննանրն հէր նէվի բիանգօ ազսիօնլարը վէ բրօմէսլերի , Գալաթատա Գօմսիօն խանը գարուսու եանընտա Ն . 16 սարրաֆ Ճանէթօ տիւքքեանընտա ֆիրուխթ օրունմագտա տրը ։

Մէրգում Մ . Ճանէթօ հիչ պիր քիմսէ իլէ չէրիքիկի օրմայրդ , վէ սահարդը պիլէթլեր իւզէրինէ գալպ օրմայաճաղը թէլէմրն գըլընմրշ մանասընտա պիր եէչիլ պէյզա միւհիր պասրմրշ տրը ։

Պու տէֆա բում մարտ 19 վէ ալաֆրանկա ապրիլ 1 սէ , 1858 սէնէսի Աւսթրիա տէվլէթինին գրէտի փիանքօսու Վիէննատա չէքիլէճէք օլուպ , 1700 քիշի գազանճաղ վէ իւք չէքիլէն նիմէրօ 200,000 ֆիօրին գազանճաղտրը ։

Բրօմէս ֆիյաթը 40 զուրուշ տուր ։

Քէզալիք պու մահէլլէտ Բուսիանրն պիրինճի վէ իքինճի խթիգրապարը բիանգօսունուն պիլէթլէրի ֆիրուխթ օլունուր . պունդարրն սէնէ վի 0/0 տէ 5 ֆայիզի օլուպ վէ իքի տէֆա չէքիլիր ։

Պիրինճի Ն՝ օ . գազանճաղ 200 պին , իքինճի 75 պին , սայիրլերի հա քէպա 40 պին . 25 պին . 10 պին . 8 պին . 5 պին վէ 500 գարպօն գազանճաղլար տրը ։

Խէթիսապրն գարշրընտա տէնիզ դրէրբ ճանիպինտէ Ս . Մանուէլեան վէ Գ . Պէյլէրեան գումբանեասրնրն եէնի այմրշ օլտուգլարը մուղազատա գարվիցա , չէքեր , գահվէ , ճամ , Ամերիգան կազը վէ այիրէ զայէթ ուճուզ ֆիսթիլ սահրլմագտա օլտուղու իլան դրլրնրը ։

ԹԱՏՐՈՆ ՆԱՈՒՄ

1868 մարտ 10 կիրակի ցորեկ ժամ 8 ին — Ներկայացումն ի պատիւ եւ ի նպաստ Մկրտիչ Պէշիքթաշլեանի ։

— Մասն առաջին . ՍՄԲԱՏ Ա.Ո.Ա.ՋԻՆ , թատերգութիւն պատմական յերիս արարուածս Արապիոն Հէքիմեանի ։

— Մասն երկրորդ , երրորդ եւ հինգերրորդ արարուածք ԱՐՇԱԿ ԵՐԿՐՈՐԴԻ ողբերգութիւն Մ . Պէշիքթաշլեանի ։

Այս թատերգութեանց գլխաւոր դերերուն հանդիսացողքն պիտի ըլլան , Օր . Ե . Գարագաշեան . Պ . Ս . Էջչեան Պ . Պ . Հ . Ադամեան . Պ . Ս . Պէնքլիեան եւայլն ։

ՍԱՀԻՊ ԴԱՋԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե . ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՑԸՆ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԷ
ՊԼԸ ՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԽՕՐԱՏ , ՖՕԹՕԿՐԱՖ ԱՊՏՈՒԼԱՀ
ԳԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ԴԱՐՇԸՆԸՆՏԱ ՆԻՄԷՐՕ 467 .